

Riktlinje för finansverksamhet

HebyFS 2025:32
Fastställd av: Kommunstyrelsen § 189/ 2025
Gäller från: 2025-12-26
Berörd verksamhet: Heby kommunkoncern
Dokumentansvarig: Ekonomichef

---

1. Syfte och tillämpning

Denna riktlinje för finansverksamhet konkretiserar det av kommunfullmäktige fastställda Finansreglementet för Heby kommunkoncern och anger de operativa principer, limiter och risknivåer som ska gälla för kommunens och dess helägda bolags finansverksamhet.

Riktlinjen gäller för:

- Heby kommun (samtliga nämnder och förvaltningar)
- Kommunens helägda bolag och stiftelser, såvida inte annat uttryckligen beslutas av kommunstyrelsen.

Riktlinjen ska bidra till att:

- säkerställa god betalningsberedskap,
- minimera finansiella risker,
- skapa förutsägbarhet och intern kontroll,
- uppnå långsiktigt hållbar kapital- och skuldförvaltning.

2. Styrande principer

- All finansverksamhet ska bedrivas med hög säkerhet och låg risk.
- Spekulative transaktioner är inte tillåtna.
- Beslut ska baseras på analys av kostnad, risk och hållbarhet.
- Principen om betalning mot leverans ska tillämpas vid alla värdepappersaffärer.
- Etik och hållbarhet enligt kommunfullmäktiges finansreglemente ska beaktas i samtliga finansiella beslut.

3. Organisation och ansvar

Nivå	Ansvar / befogenhet
Kommunstyrelsen	Fastställer riktlinje för finansverksamhet och följer upp finansverksamheten. Beslutar om upplåning, omsättning av lån och finansiella riskramar inom fullmäktiges mandat.
Ekonomichef	Ansvarar för att riktlinjen tillämpas, initierar revidering, beslutar om rutiner och intern kontroll, samt rapporterar till kommunstyrelsen.
Ekonomienheten	Verkställer upplåning, placering och riskhantering i enlighet med denna riktlinje.
Kommunala bolag	Ska anta motsvarande riktlinje på bolagsstämma och samordna sin finansverksamhet med kommunen.
Intern och extern kontroll	Säkerställer att efterlevnad följs upp och avvikelser rapporteras till kommunstyrelsen.

4. Riskhantering

4.1 Riskkategorier

Följande risker ska beaktas i all finansverksamhet:

- Ränterisk – risken för negativ resultateffekt vid förändrade marknadsräntor.
- Refinansieringsrisk – risken att lån inte kan förnyas på rimliga villkor.
- Likviditetsrisk – risken att kommunen inte kan fullgöra betalningar i rätt tid.
- Kreditrisk – risken att motparten inte fullgör sina åtaganden.
- Valutarisk – risken för förluster till följd av växelkursförändringar.
- Operativ risk – risken för förlust till följd av brister i processer, system eller rutiner.

4.2 Riskbegränsningar

Risktyp	Styrning och limiter
Ränterisk	Den genomsnittliga räntebindningstiden i skuldportföljen ska uppgå till 2-4 år. Högst 50 % av portföljen får ha ränteförfall inom 12 månader.
Refinansieringsrisk	Den genomsnittliga kapitalbindningen ska uppgå till 1-6 år. Högst 50 % av lånevolymer får förfalla inom 12 månader.
Likviditetsrisk	Kommunkoncernen ska upprätthålla en betalningsberedskap motsvarande minst 60 betalningsdagar.
Kreditrisk	Ränteplaceringar ska göras i instrument med lägst genomsnittlig kreditrating BBB-/Baa3.
Valutarisk	Upplåning och placering i utländsk valuta är inte tillåten.
Operativ risk	Säkerställs genom separering av beslut, verkställighet och kontroll samt dokumenterade rutiner.

5. Kapital- och likviditetsförvaltning

5.1 Kapitalförvaltning – övergripande princip

Kapitalförvaltning ska ske med syftet att säkerställa värdet av kommunens tillgångar och samtidigt bidra till långsiktig finansiering av framtida åtaganden. Det senare är särskilt tydligt vad gäller pensionsförpliktelser.

5.2 Tillåtna tillgångsslag

Kommunens medel får placeras i följande tillgångar:

- likvida medel på konto hos svensk bank,
- räntebärande värdepapper eller fonder under Finansinspektionens tillsyn,
- aktiefonder främst/endast inom ramen för pensionsförvaltning via Uppsala läns pensionsstiftelse.

Placeringar får inte ske i enskilda aktier, derivat eller strukturerade produkter.

5.3 Hållbarhet

Placeringar ska uppfylla de hållbarhetskrav som anges i finansreglementet. Vid tveksamhet ska placering avstås. Hållbarhet och etik skall prövas i all finansiell verksamhet hos kommunen.

5.4 Likviditetsförvaltning

- Betalningsberedskap ska motsvara minst 60 dagar.
- Överskottslikviditet ska i första hand användas för amortering av lån.
- Likvida medel får endast placeras i svenska kronor och i tillgångar med låg risk och hög likviditet.

6. Skuldförvaltning

6.1 Syfte

Skuldförvaltningen ska säkerställa kommunkoncernens långsiktiga finansiering till lägsta möjliga kostnad inom ramen för fastställd risknivå. Prövning av lån där social eller miljömässig hänsyn tas ska övervägas när så är möjligt.

6.2 Finansieringskällor

Upplåning får ske via:

- Kommuninvest i Sverige AB
- Svenska banker och kreditinstitut med god finansiell ställning
- Kommunala internlån inom kommunkoncernen

6.3 Finansiell leasing

Finansiell leasing jämföras med upplåning. Kommunstyrelsens delegationsordning anger beslutsnivåer.

6.4 Hållbar finansiering

Vid nyupplåning ska hållbarhetsaspekter beaktas. Kommunen bör, där så är möjligt, använda lån eller motsvarande finansieringsformer där social och miljömässig hänsyn tas.

7. Kommunal borgen

Kommunstyrelsen får besluta om förlängning eller omsättning av befintliga borgensåtaganden inom fullmäktiges ram.

- Nya borgensåtaganden ska beslutas av kommunfullmäktige.
- Kommunstyrelsen ansvarar för att borgensavgift beräknas enligt marknadsmässig metod och uppdateras årligen.
- Borgensavgiften ska minst täcka den riskpremie som motsvarar bolagets individuella kreditvärdighet.

8. Motparter och förvaring

- Endast svenska eller europeiska institut med tillstånd från Finansinspektionen eller motsvarande myndighet får anlitas.
- Tillgångar ska förvaras hos bank eller värdepappersinstitut med tillstånd att ta emot värdepapper för förvaring.
- För varje motpart ska kreditvärdighet följas upp årligen.

9. Rapportering och uppföljning

Rapporttyp	Ansvar	Innehåll (minimalt)
Månadsrapport	Ekonomienheten → kommundirektör	Likviditet, skuldportfölj, borgensåtaganden, avvikelser mot policy.
Delårsrapport	Ekonomienheten → kommunstyrelsen	Finansiell ställning, upplåning, räntekostnader, hållbarhetsanalys.
Årsrapport (till KF)	Kommunstyrelsen	Samlad analys av finansverksamheten enligt finansreglementet.

Avvikelser mot denna policy ska omedelbart rapporteras till ekonomichefen, som ansvarar för att ärendet förs vidare till kommunstyrelsen.

10. Intern kontroll och uppföljning

Kommunstyrelsen ansvarar för att intern kontroll inom finansområdet följs upp årligen. Granskningen ska särskilt omfatta:

- efterlevnad av limiter,
- korrekt beslutsnivå,
- rapporteringsrutiner,
- hållbarhetskriteriernas tillämpning.

11. Revidering

Policyn ska ses över minst vart tredje år eller tidigare om marknadsförutsättningar, lagstiftning eller organisation förändras.

Ekonomichefen ansvarar för beredning av förslag till uppdatering för beslut i kommunstyrelsen.

12. Ikraftträdande

Denna riktlinje för finansverksamhet träder i kraft den xx-xxxxxx och kompletterar kommunfullmäktiges beslut om reviderat finansreglemente.

Bilagor (kan tillkomma efter beslut)

1. Riktlinje för hantering av finansiella risker
2. Mall för finansiell rapportering
3. Borgensavgiftsmodell